

POSTANOWIENIE

19 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 19 lutego 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku E.K. i A.K.

z udziałem W.K., J.S., B.S., Skarbu Państwa - Starosty [...] i Gminy M. - Burmistrza Miasta M.

o rozgraniczenie,

na skutek skargi kasacyjnej E.K. i A.K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie

z 15 maja 2024 r., XXVII Ca 2198/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w

skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wnioskodawcy E.K. i A.K. wskazali, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne i powołali się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Podali m.in., że w orzeczeniach sądów obu instancji zabrakło przesłanek rozstrzygnięcia i najstaranniejszego wyjaśnienia stanu faktycznego. Zdaniem wnioskodawców, nie mieli oni powodów do weryfikacji granicy na gruncie, ponieważ nie wiadomo, dlaczego ktoś miałby wyznaczać rowem i ciągiem roślinności w linii prostej do słupka bramy podział działek, jeśli by nie miała to być granica między nimi.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarga kasacyjna była – w przyjętym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się na temat kryteriów oceny dobrej i złej wiary, jako przesłanki decydującej o długości terminu zasiedzenia (art. 172 k.c.). Za utrwaloną w orzecznictwie, przynajmniej od początku lat 90. XX wieku, uznaje się tzw. tradycyjną koncepcję dobrej wiary, zgodnie z którą w dobrej wierze jest ten, kto pozostaje wprawdzie w błędnym, ale usprawiedliwionym przekonaniu, że przysługuje mu wykonywane przez niego prawo (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 108/91, OSNC 1992, nr 4, poz. 48 i

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1997 r., I CKN 74/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 171, z dnia 22 grudnia 1998 r., II CKN 59/98, z dnia 4 listopada 1999 r., II CKN 560/98, z dnia 6 lipca 2018 r., II CSK 518/17). Akceptacja tej koncepcji oznacza, że w celu powołania się na dobrą wiarę nie wystarcza subiektywne przeświadczenie posiadacza o przysługiwaniu uprawnienia, lecz konieczne jest istnienie obiektywnych okoliczności usprawiedliwiających takie przekonanie.

Argumentacja wniosku – w zestawieniu z motywami postanowień Sądów *meriti* – nie przekonywała, aby stanowisko przyjmujące istnienie po stronie wnioskodawców złej wiary przy obejmowaniu w posiadanie spornego pasa gruntu było bezzasadne, a tym bardziej by było ono bezzasadne w stopniu oczywistym i widocznym już *prima vista*. Sąd Okręgowy odniósł się do zapatrywania prezentowanego przez skarżących, według którego mogli oni mieć przekonanie co do wskazywanego przez nich przebiegu granicy na gruncie, a argumenty, które powołał podważając to zapatrywanie, nie były oczywiście bezzasadne.

Wskazać trzeba w tym kontekście, że w przypadku, w którym sąsiadujące ze sobą działki stanowią kompleks należący do jednego właściciela, posadowienie takich elementów, jak ciąg roślinności lub rów pełniący funkcję melioracyjną, zazwyczaj nie będzie wystarczające, aby uznać, że wejście w posiadanie wydzielonego w ten sposób pasa gruntu, bez weryfikacji, jak przebiega prawna granica między działkami, nastąpiło w dobrej wierze.

Na tym tle wywody wniosku miały charakter czysto polemiczny wobec stanowiska Sądów *meriti*, częściowo zaś wybiegały poza ustaloną i wiążącą w postępowaniu kasacyjnym podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Nie można było zatem uznać, że skarżący wykazali analizowaną przyczynę kasacyjną.

W *petitum* wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano ponadto, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Stwierdzenie to nie znalazło jednak żadnego odzwierciedlenia w uzasadnieniu wniosku, co zwalniało od bliższych rozważań w tym zakresie.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przypominając zarazem, że Sąd Najwyższy bada na tym etapie wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie wnikając w zasadność podstaw skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczak

(K.G.)

[SOP]